

ვლადიმერ პაპავა – ქვეყნის უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე ყველა ობიექტის პრივატიზაცია მიზანშეწონილი არ არის

ინტერპრესნიუსი – 29 ივნისი, 2007

მთავრობა პარლამენტში „სახელმწიფო ქონების პრივატიზაციის შესახებ“ კანონში ცვლილების პროექტით შევიდა, რომელმაც მედიაში საკმაოდ დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია. განსაკუთრებით კი მუხლმა, სადაც ცვლილება შედის იმ ობიექტების ჩამონათვალში, რომელთა პრივატიზაცია აკრძალულია. კანომპროექტთან დაკავშირებით ინტერპრესნიუსი საპარლამენტო უმრავლესობის წევრს და საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ვლადიმერ პაპავას ესაუბრა.

ნებისმიერი ობიექტის პრივატიზაცია შეიძლება, თუ ამ ობიექტით კერძო სექტორი იქნება დაინტერესებული. წმინდა ეკონომიკური თეორიიდან გამომდინარე ამაში პრობლემა არ არის. მაგრამ ქვეყნის უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე, ყველა ობიექტის პროვატიზაცია, რომლის კერძო სექტორში არსებობა გამართლებულია, მიზანშეწონილი არ არის.

მათ შორის რკინიგზისაც..

მათ შორის რკინიგზაც, ის სახელმწიფო საკუთრებაა – რკინიგზა კერძო სამართლის იურიდიული პირია, მაგრამ მისი 100 პროცენტი წლის მფლობელი სახელმწიფოა და ეს ასე რომ არ იყოს, მისი პრივატიზაციის საკითხი არც დადგებოდა. ეროვნული უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე, რკინიგზას მნიშვნელოვანი ფუნქცია აქვს, ის საგრანსპორტო ღერუფის ერთ-ერთი ძირითადი არტერიაა და ისეთივე დაგვირთვაც აქვს, როგორც მაგისტრალურ გამზადენს. ის ფაქტი, რომ მაგისტრალური გამზადენი დღესაც იმ ობიექტების ნუსხაშია, რომელთა პროვატიზაცია არ შეიძლება, ჩვენი ამერიკელი მეგობრების დამსახურებაა. შეგახსენებთ, რომ 2006 წლის დასაწყისში საქართველოს მთავრობა მაგისტრალური გამზადენის პრივატიზაციასაც აპირებდა. რკინიგზასაც მუსტად ასეთივე დაგვირთვა აქვს და მისი პროვატიზაცია ამ ეტაპზე, როდესაც გვერდით ისეთი დაუძინებელი მტერი გყავს როგორც რუსეთია, გაუმართლებელია.

რა საფრთხე შეიძლება არსებობდეს?

ამ რკინიგზის მყიდველი შეიძლება იყოს რუსეთი და ყველა ის ძალა, რომელის ინტერესებში რკინიგზის უფუნქციობა შედის და რომელსაც საქართველოს საგრანზიტო ფუნქციის განხორციელების ხელისშეშლა სურს. უნდა გვახსოვდეს, რომ რუსეთს სერიოზული ინტერესი აქვს პოსტსაბჭოთა სივრცეზე ლიბერალური იმპერია შექმნას და ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკები არა იარაღით, არამედ ეკონომიკურად დაიპყროს. მისი პოლიტიკაა ინტერვეციები მოახდინოს ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების ტერიტორიაზე, მონაწილეობა მიიღოს პრივატიზაციაში და ინვესტიციები განახორციელოს. ეს არის ის სქემა, რომელიც წარმატებით განახორციელა რუსეთმა სომხეთში და დღეს სომხეთის ეკონომიკა რუსეთის ეკონომიკის ნაწილია.

და ამ სქემის განხორციელებას გვეგმავს საქართველოშიც?

დიახ, ეს არის ის სქემა, რომლის განხორციელებასაც რუსეთი საქართველოშიც ცდილობს და ცალკეულ სექტორში მოახერხა კიდევ. რუსეთის კომპანიები შემოვიდნენ ენერჯეტიკაში, ოქროსა და სპილენძის მოპოვებაში, საბანკო სექტორში, ამიგომ დიდი სიფრთხილით უნდა მოვეკიდოთ ისეთი ობიექტების პრივატიზებას, რომელიც ქვეყნის ეროვნული უსაფრთხოების საფუძვლებს შეეხება.

დანარჩენ ობიექტებზე რას იგყვით, რომელთა პროვატიზებაც დასაშვები ხდება, მაგალითად, ფოსტა, წყალსადენი?

ესენიც ისეთივე ობიექტებია, რომელთა პროვატიზებაც ამ ეტაპზე გამართლებული არ არის, რადგან შეიძლება მათი მესაკუთრეები ისეთი კომპანიები გახდნენ, რომლებიც ქართულ სახელმწიფოს რეალურ საფრთხეს შეუქმნიან.

სასაფლაოების პრივატიზებაზე აკრძალვის მოხსნაზე რას იგყვით, მოგვიანებით მთავრობის მხრიდან გაკეთებული განმარტებით, სასაფლაოები ისედაც კერძო საკუთრებაა და მისი სახელმწიფო ქონების ჩამონათვალში ყოფნა გაუმართლებელი იყო.

ეს ფაქტი საზოგადოებისთვის არასწორად იყო მიწოდებული. სასაფლაოების პროვატიზება 90-იან წლებში განხორციელდა. ახლა შეიძლება საუბარი თავისუფლად დარჩენილი ტერიტორიების პრივატიზებაზე იყოს, რაშიც მოულოდნელი არაფერი ყოფილა. სასაფლაოზე მიწის აღება ახლაც ფასიანია. სამწუხაროდ მთავრობის მხრიდან თავიდან არასწორად იყო არტიკულირებული სასაფლაოების პრივატიზების თემა და საერთოდ არტიკულატორად კახა ბენდუქიძის გამოყენება იმ საკითხებშიც კი, როდესაც მთავრობის შემოთავაზება სწორია, შეცდომაა, რადგანაც ის დაუფარავად გამოხატავს რა მიზლს საკუთარი ხალხის მიმართ, ამით უარყოფითად განაწყოებს უადიგორიას.

კანონპროექტში ასახულ სხვა ნოვაციებზე რას იგყვით, მაგალითად, პრივატიზების ფორმების შემცირებაზე?

თვითონ კანონპროექტი საკანონმდებლო გექნიკის თვალსაზრისით ძალიან დაბალ დონეზეა დაწერილი – გაუმართავი წინადადებებია, გექნიკური შეცდომებია, ბუნდოვანია. საერთოდ გაუგებარია რაგომ რჩება საქართველოში პროვატიზაციის მხოლოდ ორი ფორმა, რომელთა შორის აშკარა უპირატესობა პირდაპირი მიყიდვის ფორმას ენიჭება. პრაქტიკულად ეს კანონპროექტი ხელს აძლევს სახელმწიფოს, რომ მთელი რიგი ობიექტები სწორედ პირდაპირი მიყიდვის ფორმით გაყიდოს.

პროვატიზების ფორმები მრავალფეროვანია, მათი რიცხი რამოდენიმე ათეულია. ჩვენ კი მხოლოდ ორი ფორმის შენარჩუნება გვსურს. პრივატიზების ფორმის ფართო სპექტრი უნდა იყოს, რადგან სხვადასხვა ობიექტების მიმართ სხვადასხვა მიდგომა იყოს გამოყენებული.

კანონპროექტის მხარდაჭერები აღნიშნავენ, რომ თავის დროზე პროვატიზაციის პროცესი საქართველოში მახინჯური ფორმით წარიმართა

რა თქმა უნდა, პრივატიზაცია ის თემაა, რომელიც არცერთ პოსტკომუნისტურ თუ განვითარებად ქვეყანაში არ განხორციელებულა იდეალურად. როდესაც იწყებოდა პოსტკომუნისტური ტრანსფორმაცია, ამ ტრანსპორმაციის და არც პროვატიზაციის არანაირი თეორია არ არსებობდა. რა თქმა უნდა, შეცდომები ყველა ქვეყანაში იყო და დღესაც არ ვართ დაზღვეულები შეცდომებისგან. ამის მაგალითებია, თუ როგორ

იყიდა ევრაზია პოლინგმა ჭიათურმანგანუმი და როგორ განაცხადა შემდეგ უარი, ან პრივატიზაციის პროცესში როგორ განაცხადა სამჯერ მეტი ფასი ჩეხურმა “ენერგო პრო“-მ (და ამით კონკურენტები ჩამოიშორა) ვიდრე რეალურად გადაიხადა. თუმცა ეს ყველაფერი საერთაშორისო გამოცდილებაში ჯდება.

მახინჯად განხორციელებული პროვატიზაციის გამოსწორების ერთ-ერთ მცდელობად უმრავლესობაში იმ კანონპროექტსაც ასახელებენ, რომელიც საწარმოში 95%-იანი წილის მფლობელს დარჩენილი 5%-ის შესყიდვის უფლებას აძლევს..

მე ამ კანონპროექტისთვის ხმა არ მიმიცია, რადგან ვთვლი, რომ ის ადამიანის უფლებებს ზღუდავს.

თითქოს ამ კანონპროექტიდანაც გამომდინარე, რჩება შტაბეჭდილება ეკონომიკა პოლიტიკას დაქვემდებარებული ხდება. რამდენად სახიფათო შეიძლება იყოს ეს პროცესი?

ეკონომიკა ვერასოდეს იქნება განცალკევებული პოლიტიკისაგან და ეს მთელ მსოფლიოში ასეა. თუმცა ცუდია, როდესაც ეკონომიკის ბედმეტად პოლიტიზირება ხდება. ასე ხდებოდა რევოლუციამდეც და ასეა ახლაც, თუმცა ახლა სხვაგვარად მიდის ეს პროცესი. ეკონომიკის პოლიტიზირება შეცდომა არ არის, ჩვეულებრივი მოვლენაა; ეკონომიკა პოლიტიკისაგან განყენებული მხოლოდ თეორიაშია.

ოპოზიციაში უარყოფითი შეფასება მოჰყვა იმ ფაქტსაც, რომ კანონპროექტი მთავრობამ პარლამენტში სესიის მიწურულ შემოიგანა

ამას არანაირი პრინციპული მნიშვნელობა არ აქვს. მთავრობამ როცა საჭიროდ ჩათვალა, მაშინ შემოიგანა. არის მთელი რიგი კანონპროექტები, რომელთა განხლვა სამწუხაროდ სათანადოდ ვერ ხდება და ეს ხშირად მომხდარა ჩვენს პარლამენტში და სხვა ქვეყნების პარლამენტებშიც.

მედიაში აქცენტი ამ კანონპროექტის თითქმის მხოლოდ უარყოფით მხარეებზე კეთდება, მასში რა არის თქვენთვის მისაღები?

კერძო სექტორის განვითარება ყოველთვის მხარდასაჭერია, ამიტომ ნებისმიერი ცვლილება რომელიც კერძო სექტორს გააძლიერებს, მისასალმებელია. თუმცა, კიდევ ერთხელ ვუსვამ ხაზს, რომ კანონპროექტი, უკეთეს შემთხვევაში, გაუაზრებელია. და თუ გააზრებულია, მასში ისეთი იდეებია ჩადებული, რომელიც საფრთხეებს ზრდის.

ინტერვიუ მოამზადა დარეჯან პაატაშვილმა